Justitiedepartementet
Diarienummer SOU 2026:43
2026-11-23

SweFinTechs remissvar Åtgärder mot överskuldsanering

Om SweFinTech
The Swedish Financial Technology Association ("**SweFinTech**") är en branschförening för svenska fintechbolag som samlar över 100 bolag inom fintechbranschen med syfte att stärka det svenska finansiella ekosystemet och skapa en välfungerande marknad för svenska fintechbolag. Våra medlemmar utgörs av företag inom betalningar, krediter, crowdfunding, investeringar med mer.

Sammanfattning

SweFinTech välkomnar ambitionen att motverka överskuldsättning och stärka konsumentskyddet. Ett välfungerande konsumentskydd är en viktig förutsättning för en trygg och hållbar kreditmarknad. Samtidigt behöver regelverket utformas med hänsyn till såväl konsumenternas ekonomiska trygghet som kreditgivarnas förutsättningar att bedriva verksamhet. Flera förändringar har redan genomförts på konsumentkreditområdet, bland annat genom införandet av ränte- och kostnadstak. Ytterligare förändringar följer av det reviderade konsumentkreditdirektivet (CCD2). SweFinTech anser därför att effekterna av dessa reformer bör beaktas vid bedömningen av behovet av ytterligare reglering mot överskuldsättning.

SweFinTech vill särskilt framhålla följande synpunkter:

För det första avstyrker SweFinTech förslaget om att generellt förkorta betalningsplanen vid skuldsanering från fem till tre år. Vi föreslår istället en fyraårig betalningsplan utan betalningsfria månader, i kombination med kortare handläggningstider.

För det andra avstyrker SweFinTech förslaget om en ändrad avräkningsordning för konsumentfordringar i dess nuvarande utformning. Förändringen kan påverka borgenärernas möjligheter till återbetalning, prissättningen av krediter samt värdet av redan förvärvade fordringar. SweFinTech anser därför att dessa konsekvenser behöver analyseras närmare innan en förändring genomförs.

För det tredje delar SweFinTech utredningens bedömning att regler om absolut preskription av konsumentfordringar inte bör införas.

För det fjärde delar SweFinTech utredningens bedömning att en obligatorisk tidsfördröjning vid kreditutbetalningar inte bör införas.

För det femte avstyrker SweFinTech förslaget om att ytterligare begränsa möjligheten till omprövning av skuldsanering när gäldenärens ekonomiska förhållanden förbättras genom egna ansträngningar. Vi anser att nuvarande regler bör behållas för att värna borgenärernas möjligheter till återbetalning.

1. Förkortad betalningsplan vid skuldsanering

SweFinTech delar ambitionen att ge överskuldsatta konsumenter möjlighet till en snabbare ekonomisk omstart, men avstyrker förslaget om att generellt förkorta betalningsplanen från fem till tre år. Vi föreslår istället en fyraårig betalningsplan utan betalningsfria månader. Det innebär att betalningsperioden förkortas jämfört med dagens huvudregel, samtidigt som en fyraårig betalningsplan ger utrymme för fler betalningsmånader än utredningens förslag.

SweFinTech delar även utredningens bedömning att möjligheten att besluta om en kortare betalningsplan i enskilda fall, när det finns beaktansvärda skäl, bör behållas.

SweFinTech anser därutöver att handläggningstiderna hos Kronofogdemyndigheten bör förkortas, särskilt tiden fram till beslutet att inleda skuldsanering. Kortare handläggningstider i kombination med en fyraårig betalningsplan skulle kunna bidra till att konsumenter snabbare blir skuldfria, samtidigt som borgenärernas möjligheter till återbetalning i större utsträckning tillvaratas.

2. Ändrad avräkningsordning för konsumentfordringar

SweFinTech avstyrker förslaget om en ändrad avräkningsordning för konsumentfordringar i dess nuvarande utformning. Förslaget syftar till att motverka överskuldsättning, men omfattar förfallna konsumentfordringar generellt, även vid kortvariga betalningsförseningar. Det behöver därför tydliggöras vilka konsumentgrupper som förväntas gynnas av förändringen. Utredningen konstaterar samtidigt att förslaget kan medföra högre kreditkostnader och göra det svårare för konsumenter med små ekonomiska marginaler att få kredit.

SweFinTech anser att konsekvenserna för olika konsumentgrupper och borgenärer behöver analyseras ytterligare, särskilt hur de förväntade fördelarna för långvarigt skuldsatta förhåller sig till risken för högre kreditkostnader och begränsad tillgång till kredit. Vi ser även behov av en fördjupad analys av att reglerna föreslås tillämpas på fordringar som uppkommit före ikraftträdandet. Borgenärer kan ha ingått avtal eller förvärvat fordringar utifrån nuvarande regelverk. En ändrad avräkningsordning kan därmed påverka tidigare ekonomiska bedömningar och förväntade återbetalningar. Det är därför särskilt viktigt att beakta konsekvenserna för befintliga avtalsförhållanden och förutsebarheten för berörda aktörer.

3. Absolut preskription av konsumentfordringar

SweFinTech delar utredningens bedömning att regler om absolut preskription av konsumentfordringar inte bör införas. Absolut preskription är inte en tillräckligt träffsäker åtgärd för att motverka överskuldsättning, eftersom skuldbefrielse skulle inträda efter en bestämd tid utan någon individuell prövning av gäldenärens ekonomiska förhållanden. En sådan reglering skulle även

begränsa borgenärernas möjligheter till återbetalning. Vid en eventuell tillämpning på äldre fordringar skulle den dessutom förändra förutsättningarna för redan ingångna avtal och förvärvade fordringar.

4. Tidsfördröjning på 18 timmar vid kreditutbetalningar
SweFinTech delar utredningens bedömning att en obligatorisk tidsfördröjning på 18 timmar vid utbetalning av konsumentkrediter inte bör införas. Åtgärdens effekt på överskuldsättningen är osäker och det saknas tillräckligt underlag för att bedöma dess praktiska nytta. En generell tidsfördröjning skulle även begränsa tillgången till kredit för konsumenter med tidskritiska behov, oavsett deras återbetalningsförmåga. Regleringen skulle dessutom medföra kostnader för kreditgivarna genom anpassningar av tekniska system och utbetalningsprocesser.

5. Begränsade möjligheter till omprövning av skuldsanering
SweFinTech avstyrker förslaget om att ytterligare begränsa möjligheten till omprövning av skuldsanering när gäldenärens ekonomiska förhållanden förbättras genom egna ansträngningar. Vi delar ambitionen att uppmuntra gäldenärer att förbättra sin ekonomiska situation. Redan enligt dagens regler krävs dock som huvudregel en väsentlig förbättring av de ekonomiska förhållandena för att en skuldsanering ska kunna omprövas. Vi ifrågasätter därför behovet av att införa ytterligare begränsningar.

Förslaget bör även ses tillsammans med den föreslagna förkortningen av betalningsplanen från fem till tre år. En kortare betalningsperiod i kombination med begränsade möjligheter till omprövning kan ytterligare minska borgenärernas möjligheter till återbetalning. SweFinTech anser därför att nuvarande regler om omprövning vid väsentligt förbättrade ekonomiska förhållanden bör behållas.

Avslutande synpunkter

Avslutningsvis anser SweFinTech att de samlade konsekvenserna av utredningens förslag behöver beaktas i den fortsatta beredningen, särskilt hur förändringarna tillsammans påverkar konsumenternas situation och borgenärernas möjligheter till återbetalning.

Det är även viktigt att berörda företag involveras i det fortsatta arbetet och ges tillräcklig framförhållning inför eventuella anpassningar av tekniska system och administrativa rutiner.

Roslana Cederhage
Generalsekreterare
The SweFinTech Association